

Een-na-laatste wil

Met een levenstestament hou je de regie in eigen handen als je in leven bent maar niet zelf meer kunt handelen. Nuttig of niet?

In een 'gewoon' testament regel je wat er moet gebeuren na je dood. Een levenstestament legt je wensen vast voor als je tijdens je leven niets meer kunt. Bijvoorbeeld als je zwaar ziek of dement wordt. Iemand anders zal dan je bankzaken moeten doen en namens jou met de arts praten. In een levenstestament kun je vastleggen:

- wie je bankrekeningen en verzekeringen beheert,
- wie een volmacht krijgt om bepaalde financiële zaken te regelen, denk aan de verkoop van de woning of het doen van schenkingen,
- wie de bewindvoerder moet zijn; deze regelt ook financiële zaken, alleen gaan zijn taken verder; hij/zij behartigt alle financiële en praktische zaken rond het vermogen en wordt aangesteld door de rechtbank,
- je medische wensen, denk aan een euthanasieverklaring, behandelverbod of donorcodicil.

Het levenstestament bestaat feitelijk uit een of meer volmachten en persoonlijke wensen. Het levenstestament is niet nieuw. Wel nieuw is dat het op een centrale plek wordt bewaard; het zogeheten register voor levenstestamenten, dat sinds 2 mei 2011 bestaat. Iedereen kan zo via een willekeurige notaris achterhalen of er een levenstestament is.

Het levenstestament biedt overigens geen garantie dat je wensen ook gehonoreerd wor-

den. Familieleden kunnen bijvoorbeeld alsnog via de rechter eisen dat er een bewindvoerder komt als zij het niet eens zijn met het financieel beheer door een gemachtigde die in het levenstestament was aangewezen. Als in het testament is opgenomen wie je in dat geval als bewindvoerder wenst, zal de rechter deze wens wel meewegen bij zijn beslissing, maar hij is er niet aan gebonden. Dit geldt ook voor medische wensen. Een arts is niet verplicht een euthanasiewens uit te voeren. De arts moet wel gehoor geven aan een behandelverbod.

Ook bij het regelen van bankzaken kunnen er problemen ontstaan, ondanks een notariële

BANK WIL VOLMACHT SOMS NIET ERKENNEN

volmacht in het levenstestament. Uit de praktijk blijkt dat banken soms liever gebruikmaken van eigen volmachtformulieren als er onduidelijkheden ontstaan over bepaalde zaken. Zo kan onduidelijk zijn of de notariële volmacht alleen geldt voor het doen van betalingen of ook voor het beheren van de effectenportefeuille.

ZELF DOEN OOK EEN OPTIE

Een levenstestament is ook niet altijd nodig; je kunt zelf het een en ander regelen. Dit scheelt notariskosten. Zo kun je bij de bank een volmacht voor het beheren van je bankrekeningen regelen, rekeningafschriften laten opsturen naar je kinderen en een euthanasieverklaring aan de huisarts geven.

In sommige situaties heeft een levenstestament juist wel voordelen, bijvoorbeeld als je een eigen huis hebt. Zonder een notariële volmacht kunnen je partner of kinderen het huis niet verkopen als je dement wordt en in een verzorgingstehuis terechtkomt. De enige manier om dan het huis te verkopen is door bewindvoering aan te vragen. Er vindt dan een zitting plaats bij de kantonrechter, waarbij ook de demente partner zal moeten verschijnen. Dit kan pijnlijk zijn als die nog heldere momenten heeft.

Een ander voordeel is dat je wensenlijstje snel op te sporen is – het wordt immers op een centrale plek bewaard. Hierdoor is de kans groter dat het vervuld wordt. Bovendien checkt de notaris op het moment van tekenen of je dan goed bij de pinken bent. Bij een zelf opgesteld stuk is die controle er niet.

ZELF NAAR WENS INVULLEN

Wie besloten heeft een levenstestament op te maken, kan dat zo beknopt of uitgebreid doen als hij zelf wil. Je kunt er een of meer volmachten in laten opnemen, en die met allerlei wensen uitbreiden. Het is dan belangrijk vast te leggen waarvoor de volmacht precies geldt en of die ook doorloopt als je wilsonbekwaam bent geworden.

De kosten van een levenstestament hangen af van de complexiteit. Bestaat hij uit een volmacht en euthanasieverklaring, dan kost dat vanaf €500, exclusief €25 registratiekosten. Een 'levenstestamentvolmacht' is uitgebreider dan een gewone volmacht, omdat daarin allerlei situaties worden omschreven waarvoor de volmacht gaat gelden als je wilsonbekwaam bent. ◀